

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Επενδυτικό σχέδιο “Βιώσιμη Ευρώπη” — Επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας»

[COM(2020) 21 final]

(2020/C 311/09)

Εισηγητής: ο κ. **Carlos TRIAS PINTÓ**

Συνεισηγητής: ο κ. **Petr ZAHRADNÍK**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 6.2.2020
Νομική βάση	Άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	13.5.2020
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	10.6.2020
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	552
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	220/1/8

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Την παρούσα χρονική στιγμή, η πανδημία του κορονοϊού αποτελεί την πρώτιστη προτεραιότητα για την Ευρώπη, προκειμένου να αντιμετωπιστεί μια αβεβαιότητα που θα οδηγούσε σε ριζική αλλαγή στον προσανατολισμό και την κατανομή του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η ΕΟΚΕ συνιστά θερμά την ενίσχυση του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) και την προσωρινή αύξηση του ορίου δαπανών του προϋπολογισμού σε 2 %, προκειμένου να παρασχεθούν τα απαραίτητα δημοσιονομικά μέσα και να υποστηριχθεί ενδεχομένως η έκδοση κοινοτικών ομολόγων στο πλαίσιο ενός ισχυρού σχεδίου ανάκαμψης.

1.2. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόσφατη συμφωνία της Ευρωμάδας ⁽¹⁾ που διέθεσε 540 δισεκατ. ευρώ για τη στήριξη των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των κρατών μελών, αποδεχόμενη ταυτόχρονη ευελιξία στους κανόνες της ΕΕ όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό σύμφωνο.

1.3. Το Συμβούλιο της ΕΕ θα πρέπει να συμφωνήσει επί του σχεδίου ανάκαμψης ⁽²⁾ και επί του ΠΔΠ πριν από τη θερινή διακοπή των εργασιών, σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 27ης Μαΐου, προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος για την οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης και για την τόνωση της οικολογικής και ψηφιακής μετάβασης που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

1.4. Η ΕΟΚΕ εξαιρεί επίσης την ταχεία και ευθυγραμμισμένη αλληλέγγυα ανταπόκριση όλων των ενδιαφερόμενων οργάνων της ΕΕ ⁽³⁾.

1.5. Η επιδημική έξαρση του κορονοϊού θα έχει έντονο και αρνητικό αντίκτυπο στην επίτευξη των ΣΒΑ και των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Για αυτόν τον λόγο, η ΕΟΚΕ εμμένει στην ανάγκη να αντιμετωπιστεί το συντομότερο δυνατόν αυτή η επείγουσα απειλή και να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες ανάκαμψης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση της υλοποίησης των ΣΒΑ και της Πράσινης Συμφωνίας.

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2020/04/09/report-on-the-comprehensive-economic-policy-response-to-the-covid-19-pandemic/>.

⁽²⁾ Next Generation EU, ύψους 750 δισεκατ. ευρώ.

⁽³⁾ Ειδικότερα: τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτιστοποίηση της χρήσης του τρέχοντος προϋπολογισμού κατά τρόπο ολοκληρωμένο, προσβάσιμο και ευέλικτο, και συγκεκριμένα το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ, την Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού (δέσμες I & II) και την επανενεργοποίηση του Μέσου Στήριξης Έκτακτης Ανάγκης (ESI), του ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE), του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (FEAD), το έκτακτο πρόγραμμα αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με επέκταση του επιλέξιμου ενεργητικού και χαλάρωση των απαιτήσεων ενεχυρίασης, τον ρόλο των εποπτικών αρχών στην έγκαιρη επεξεργασία των κανονιστικών δημοσιονομικών απαιτήσεων, την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για τη δημιουργία πανευρωπαϊκού ταμείου εγγυήσεων με εστίαση στις ΜΜΕ, η Πρωτοβουλία Ταχείας Αντίδρασης σε Καταστάσεις Κρίσεων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ).

1.6. Πέραν των προσωρινών μέτρων αλληλεγγύης, η ΕΟΚΕ ζητεί την επαναλειτουργία της Ευρωπαϊκής Λειτουργίας Σταθεροποίησης Επενδύσεων (EISF) καθώς και την άμεση εφαρμογή του δημοσιονομικού μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας (BICC), με ενίσχυση των πόρων του στο ΠΔΠ 2021-2027.

1.7. Ένα νέο οικολογικό και κοινωνικό σύμφωνο είναι αναγκαίο για να ενωθούν όλοι οι πολίτες, οι εθνικές, οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, οι κοινωνικοί εταίροι, η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών και η βιομηχανία, σε στενή συνεργασία με τα θεσμικά και τα συμβουλευτικά όργανα της ΕΕ.

1.8. Το επενδυτικό σχέδιο «Βιώσιμη Ευρώπη» αποτελεί το πρώτο ολοκληρωμένο μέτρο πολιτικής για την εκπλήρωση ιδιαίτερα φιλόδοξων στόχων ως προς το ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050, όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

1.9. Παρότι επιδοκμάζει τη φιλοδοξία της Πράσινης Συμφωνίας, η ΕΟΚΕ διαπιστώνει με λύπη την έλλειψη συνέπειας όσον αφορά τα κονδύλια του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, καθώς αυτά υστερούν κατά πολύ σε σχέση με το 1,3 % του ΑΕΕ των κρατών μελών που ζήτησαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η ΕΟΚΕ, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι κάθε επιμέρους δράση θα επιτύχει πλήρως τον σκοπό της χωρίς να θυσιάζονται άλλες δράσεις και σκοποί.

1.10. Η ΕΟΚΕ εκφράζει επίσης τις επιφυλάξεις της ως προς την αποτελεσματικότητα της ενσωμάτωσης της κλιματικής διάστασης σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ και καλεί τα κράτη μέλη να επιδιώξουν τη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην προώθηση ενωσιακών δαπανών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή. Βασικά πεδία όπου μπορούν να συμμετάσχουν οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οι οργανώσεις δικαιωμάτων των πολιτών είναι, μεταξύ άλλων, τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) και τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ).

1.11. Η ΕΟΚΕ επιδοκμάζει τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης (ΜΔΜ), διαπιστώνει όμως με ιδιαίτερη λύπη τη σαφέστατη ανεπάρκεια των δημοσιονομικών προβλέψεων του ΜΔΜ (7,5 δισεκατ. ευρώ για την επίτευξη χρηματοδότησης ύψους 100 δισεκατ. ευρώ). Αυτή θα πρέπει να αντισταθμιστεί με μεταφορές από το ΕΠΠΑ/ΕΚΤ+ και με συγχρηματοδότηση των κρατών μελών, καθώς και με τις ελπίδες για εκτεταμένες ιδιωτικές επενδύσεις και το μηχανισμό δανεισμού του δημοσίου τομέα από την ΕΤΕπ.

1.12. Η επιτυχία του εγχειρήματος εξαρτάται από τις συμπράξεις (ΣΒΑ 17 του ΟΗΕ: *Συνεργασία για τους Στόχους*) μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τον καταμερισμό των ευθυνών, όπως αντικατοπτρίζεται στην άνηση της αγοράς πράσινων ομολόγων.

1.13. Η ΕΟΚΕ επιδοκμάζει αυτήν την ολιστική προσέγγιση και επικροτεί θερμά τα κίνητρα για δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και χρηματοδότηση, ιδίως όσον αφορά τις οικολογικές δημόσιες συμβάσεις και την προσδοκώμενη στήριξη μέσω της αυξημένης ευελιξίας των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

1.14. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει επίσης τη βελτίωση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ με το συνυπολογισμό των κινδύνων αειφορίας, με άντληση διδαγμάτων από τον έλεγχο βέλτιστων πρακτικών οικολογικής κατάρτισης προϋπολογισμών και δημοσιονομικών σχεδιασμών. Επιπλέον, απαιτείται κατάλληλη φορολογική μεταχείριση των πληθοχρηματοδοτών για τη συμπλήρωση των πολιτικών τόνωσης.

1.15. Η ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης (μεταρρύθμιση της Συνθήκης ΜΧΣ, μαζί με το BICC και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασφάλισης των Καταθέσεων-ΕΣΑΚ) είναι επίσης αναγκαία για την ανάπτυξη αποδοτικής και ολοκληρωμένης Ένωσης Κεφαλαιαγορών και Τραπεζικής Ένωσης, που θα καλύπτει όλα τα κράτη μέλη και θα είναι προσανατολισμένη στην περαιτέρω εναρμόνιση.

1.16. Η ΕΟΚΕ ζητεί τη βελτίωση της σχετικής με την Πράσινη Συμφωνία διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου μέσω της τοποθέτησης των ΣΒΑ στο κέντρο της χάραξης πολιτικής της ΕΕ, καθώς και μιας πιο ολοκληρωμένης ταξινόμιας της ΕΕ που θα ενσωματώνει την κοινωνική διάσταση.

1.17. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να χρησιμοποιούν τα ίδια πρότυπα, όχι μόνο από πλευράς ταξινόμιας αλλά και όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η ΕΟΚΕ επιδοκμάζει την επόμενη αξιολόγηση της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), με ικανό βάθος προκειμένου να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στην πρόκληση της κατανόησης του πραγματικού τους αντικτύπου. Πρέπει δε τούτο να συνδέεται με την εφαρμογή τυποποιημένων περιβαλλοντικών και κοινωνικών ρητρών στις δημόσιες συμβάσεις.

1.18. Η ΕΟΚΕ ζητεί τη βαθύτερη και καλύτερη χρήση των δημοσίων στατιστικών πηγών, την ενίσχυση του ρόλου της Eurostat και των δημοσίων μητρώων με στόχο την παροχή αξιόπιστων δεδομένων που σχετίζονται με τις επιδόσεις «με όρους αειφορίας».

1.19. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής σε όλους τους δυνητικούς χρήστες ακριβών, εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών για την περαιτέρω διευκόλυνση της εξατομικευμένης συμβουλευτικής και τεχνικής συνδρομής. Κανείς δεν πρέπει να μείνει πίσω!

1.20. Οι κατάλληλες δεξιότητες για τις πράσινες θέσεις εργασίας αποτελούν προϋπόθεση για τη μετάβαση σε μια οικολογικότερη και δίκαιη οικονομία. Η ΕΟΚΕ προκρίνει σαφείς στρατηγικές για την πρόβλεψη δεξιοτήτων και την επαγγελματική κατάρτιση με σχετικούς οδικούς χάρτες προκειμένου το εργατικό δυναμικό να καταστεί και να διατηρηθεί ικανό να αντεπεξέλθει στις μελλοντικές ανάγκες σε όλους τους κλάδους.

1.21. Η ΕΟΚΕ συνιστά τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τα προγράμματα χρηματοπιστωτικής κατάρτισης με τη συμπερίληψη των βιώσιμων χρηματοοικονομικών και την ενθάρρυνση των δημοσίων αρχών σε κάθε επίπεδο να θεσπίσουν φορολογικά κίνητρα για επιχειρήσεις και ιδιώτες προκειμένου να επενδύσουν σε πράσινες πρωτοβουλίες με κοινωνικό αντίκτυπο.

2. Πλαίσιο

2.1. Το επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, γνωστό και ως επενδυτικό σχέδιο «Βιώσιμη Ευρώπη» αποτελεί την πρώτη απτή πολιτική αντίδραση για την εξυπηρέτηση ιδιαίτερα φιλόδοξων στόχων ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα, όπως ορίζει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Αποτελεί τον επενδυτικό πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με προσδοκώμενες επιπρόσθετες επενδύσεις ύψους 260 δισεκατ. ευρώ ετησίως έως το 2030, δηλαδή ποσοστό 1,5 % του ΑΕγχΠ του 2018, με τη μορφή ετήσιων επιπρόσθετων επενδύσεων στα συστήματα ενέργειας και μεταφορών και στις σχετικές υποδομές την περίοδο 2020-2030.

2.2. Για την επιτυχία του εγχειρήματος, είναι ζωτικής σημασίας η συμμετοχή σε αυτό όλων των πηγών ιδιωτικών κεφαλαίων. Η έννοια αυτή αποτελεί μάλιστα μια νέα μορφή κοινωνικού συμβολαίου μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για τη χρηματοδότηση έργων ύψιστης σημασίας που ωφελούν το γενικό συμφέρον.

2.3. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027 έθεσε συνολικό στόχο 25 % όσον αφορά την ενσωμάτωση της κλιματικής διάστασης σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ. Δεν πρέπει να χαθεί ο δυναμισμός καθώς προχωράμε προς την έμπρακτη και σε βάθος υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η οποία πρέπει να αντιμετωπίζει αυτήν την τεράστια πλανητική πρόκληση με πολιτική φιλοδοξία και υψηλό βαθμό τεχνικής αποδοτικότητας. Μάλιστα η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία μπορεί να θεωρηθεί ραχοκοκαλιά της μελλοντικής οικονομικής διάρθρωσης της ΕΕ, δυνητικό έναυσμα θεμελιώδους αλλαγής και σημείο καμπής. Θα μπορούσε να αποτελέσει σύμβολο της κοινής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας και της παγκόσμιας ηγετικής στάσης της ΕΕ.

2.4. Πρέπει να συγκεντρωθούν και να συντονιστούν χρηματοοικονομικοί πόροι και κατάλληλα μέσα με τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις πόλεις τους, και να επεκταθούν στη διεθνή σκηνή. Προς τούτο, ο οδικός χάρτης της Πράσινης Συμφωνίας περιλαμβάνει καίριες δράσεις σχετικά με το κλίμα, την ενέργεια, την κινητικότητα, τη βιομηχανική στρατηγική για μια καθαρή και κυκλική οικονομία, τη γεωργική πολιτική, τη βιοποικιλότητα και την ψηφιοποίηση, ενσωματώνοντας τη διάσταση της αειφορίας μέσω ενός Επενδυτικού Σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και μιας ανανεωμένης στρατηγικής για τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Πρόκειται για θεμελιώδη συνιστώσα του μηχανισμού, ο οποίος επιδιώκει την κινητοποίηση 1 τρισ. ευρώ δημοσίων και ιδιωτικών αειφόρων επενδύσεων έως το 2030 και τον συνυπολογισμό του συνεπαγόμενου κοινωνικού αντικτύπου.

2.5. Ο Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης (ΜΔΜ), ο οποίος συμπεριλαμβάνει ένα Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης^(*) (ΤΔΜ) που προστίθεται στην πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ, φιλοδοξεί να επιτύχει την κινητοποίηση 100 δισεκατ. ευρώ σε επενδύσεις κατά την περίοδο 2021-2027. Αναμένεται να συμβάλει στο μετριασμό του κοινωνικοοικονομικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου της μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα της Ένωσης σε περιφερειακό επίπεδο.

2.6. Αναφορικά με τη μετάβαση της ΕΕ στην κλιματική ουδετερότητα, τα Ταμεία Καινοτομίας και Εκσυγχρονισμού θα χρηματοδοτηθούν επιπλέον από μέρος των εσόδων που προκύπτουν από τα δικαιώματα ανθρακικών εκπομπών (τουλάχιστον 25 δισεκατ. ευρώ την επόμενη δεκαετία)· ωστόσο το Ταμείο Εκσυγχρονισμού αφορά 10 μόνο κράτη μέλη της ΕΕ.

^(*) COM(2020) 22 final.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η Ευρώπη βιώνει μια κατάσταση υγειονομικής και οικονομικής έκτακτης ανάγκης, την οποία προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού. Η απάντηση όλων των ευρωπαϊκών οργάνων πρέπει να είναι συντονισμένη για το αναγκαίο χρονικό διάστημα.

3.2. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τους σημαντικούς πόρους που παρέχονται για την αντιμετώπιση της υγειονομικής και οικονομικής κρίσης, και οι οποίοι συνδράμουν τα κράτη μέλη στην ενίσχυση των πόρων που απευθύνονται στις επενδύσεις, την εγγύηση της ρευστότητας των επιχειρήσεων⁽⁵⁾, τη διατήρηση των θέσεων εργασίας και την προστασία των ανέργων. Αυτά τα σημαντικά βήματα πρέπει να ακολουθήσει η έγκριση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Αντασφάλισης Ανεργίας.

3.3. Οι 20 εκατομμύρια επιχειρήσεις στην Ευρώπη έχουν καθοριστική σημασία για την επιτυχία σε αυτό το πλαίσιο, ωστόσο το μέγεθος των επενδύσεων πρέπει να είναι ανάλογο του μεγέθους των προκλήσεων. Προς τούτο είναι ύψιστης σημασίας τα κράτη μέλη και τα όργανα της ΕΕ να υπερβούν τις διαφορές τους.

3.4. Στο μεταξύ, η ενωσιακή χρηματοδότηση πρέπει να είναι διαρθρωμένη κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται επαναλήψεις και αλληλεπικαλύψεις, ώστε να αντικατοπτρίζονται οι προτάσεις της Επιτροπής⁽⁶⁾.

3.5. Η ΕΟΚΕ διερωτάται ως προς την πραγματική ικανότητα της πρότασης της Επιτροπής σχετικά με το ΠΔΠ 2021-2027 να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Επενδυτικού Σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Υπό το φως της δήλωσης ότι απαιτούνται «επιπρόσθετες επενδύσεις» ύψους 2,6 τρισ. ευρώ έως το 2030, το 1 τρισ. ευρώ του σχεδίου υστερεί σαφώς του στόχου. Η έλλειψη ακρίβειας ορισμένων από τους προβλεπόμενους μηχανισμούς και προγράμματα καθιστά δύσκολο να εκτιμηθεί το πραγματικό εύρος του.

3.6. Η ΕΟΚΕ συνιστά να παρασχεθούν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το δημοσιονομικό πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου «Βιώσιμη Ευρώπη». Για παράδειγμα, και οι τρεις κύριοι πυλώνες του ΜΔΜ εξαρτώνται από ιδιαίτερα φιλόδοξες προϋποθέσεις, όπως το ίδιο το ΤΑΜ και το προσδοκώμενο μοχλευτικό αποτέλεσμα του εργαλείου της ΕΤΕπ για το δημόσιο τομέα.

3.7. Η ΕΟΚΕ ζητεί πιο ακριβή περιγραφή των σχετικών με την Πράσινη Συμφωνία ειδικών ρυθμίσεων που προτείνονται για το πρόγραμμα InvestEU.

3.8. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ιδιαίτερος τη δημιουργία επιπρόσθετων προϋποθέσεων και την απλούστευση με στόχο πιο στιβαρές ιδιωτικές επενδύσεις, ιδίως όσον αφορά τα πράσινα ομόλογα. Η εμπειρική ανάλυση δείχνει ξεκάθαρα ότι τα τελευταία χρόνια τα ομόλογα καθίστανται πραγματικά πράσινα. Η χρήση πράσινων ομολόγων ενισχύει την υπόληψη του εκδότη (ευαισθητοποίηση για τα κλιματικά ζητήματα και προσήλωση στην αειφορία). Τα πράσινα ομόλογα έχουν προσελκύσει ευρύ φάσμα επενδυτών — εγχώριων, διεθνών καθώς και επενδυτών ΠΣΔ (περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση κριτήρια). Επιπλέον, μείζονες επενδυτικές τράπεζες δείχνουν ενισχυμένη προθυμία για έκδοση πράσινων ομολόγων και συμβάλλουν έτσι στη διεύρυνση της οικολογικής νοοτροπίας.

3.9. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει μια ευέλικτη σειρά κανόνων κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με τις επενδύσεις χάρη στη συνεισφορά τους στην επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας, και τάσσεται υπέρ της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής τους στις ΜΜΕ προκειμένου να επιτραπεί η στροφή σε μια κυκλική οικονομία. Κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάκαμψης μετά την κρίση του κορονοϊού, η ΕΕ θα πρέπει επίσης να εξετάσει, ως προσωρινό εργαλείο, τι θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «κοινωνικός και οικολογικός χρυσός κανόνας», στο πλαίσιο του οποίου οι επενδύσεις που αποσκοπούν άμεσα στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και της φτώχειας (οι οποίες εξακολουθούν να παραμένουν σε μεγάλο βαθμό ανεπίλυτες μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση) θα εξαιρούνται από τους δημοσιονομικούς κανόνες. Αυτό θα συμβάλει στην τόνωση των τόσο αναγκαίων επενδύσεων κατά τη διάρκεια της οικονομικής ανάκαμψης από την κρίση της νόσου COVID-19 και, ταυτόχρονα, αφενός στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και, αφετέρου, στην προαγωγή της κοινωνικής συνοχής.

3.10. Η δέσμευση της Επιτροπής στην επιδίωξη πράσινης χρηματοδότησης και επενδύσεων με ταυτόχρονη εξασφάλιση δίκαιης μετάβασης για τους τομείς και τις περιφέρειες που επηρεάζονται πρέπει να επιτρέψει σε όλα τα είδη επιχειρήσεων να ωφελούνται από αυτήν, και να χρησιμοποιηθεί ως κίνητρο και ευκαιρία για τις τοπικές αρχές να δημιουργήσουν συμπράξεις με κοινοτικές πρωτοβουλίες όπως οι συνεταιρισμοί ανανεώσιμης ενέργειας.

⁽⁵⁾ Προσαρμογές των κανόνων προληπτικής εποπτείας των τραπεζών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η ικανότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων να χορηγούν δάνεια και να απορροφούν ζημιές και, παράλληλα, να διασφαλιστεί η συνεχής ανθεκτικότητά τους.

⁽⁶⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ της 19 ης Σεπτεμβρίου 2018 με θέμα «Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020» (EE C 440 της 6.12.2018, σ. 106).

3.11. Ο περιβαλλοντικός στόχος του οδικού χάρτη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας να παροτρύνει τα τρίτα μέρη της ΕΕ να δράσουν μέσω της εξασφάλισης της συγκρισιμότητας των δράσεων πρέπει να λάβει τη μορφή συμμαχίας κρατών για το κλίμα που, σύμφωνα με τις συστάσεις των βραβευμένων με το βραβείο Νόμπελ Tirole (2017) και Norhaus (2018), θα ταξινομήσει τις χώρες σε συνάρτηση με τις εκπομπές θερμοκηπικών αερίων τους, προκειμένου ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) να εξωθηθεί στη θέσπιση δασμού ανθρακούχων εκπομπών. Ένα «ελάχιστο όριο τιμής ανθρακούχων εκπομπών» θα μπορούσε να υλοποιηθεί είτε μέσω του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ είτε μέσω της οδηγίας για την ενεργειακή φορολογία, η οποία πρόκειται να επανεξεταστεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας του προϋπολογισμού

4.1.1. Για τον μετριασμό της πανδημίας COVID-19, η ΕΟΚΕ επικροτεί όλα τα προτεινόμενα μέτρα που αποσκοπούν στην παροχή στήριξης της ρευστότητας κλάδων και επιχειρήσεων μέσω των βασισμένων στις εγγυήσεις μέσων της ΕΤΕπ, που θα μπορούσαν επίσης να ενισχύσουν τον μετασχηματισμό της σε κλιματική τράπεζα της ΕΕ.

4.1.2. Ένα από τα κύρια διδάγματα της πρωτοφανούς ανθρώπινης και οικονομικής κρίσης που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού είναι η ανάγκη για μια ενισχυμένη Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων (EISF), ικανή να ανταποκρίνεται με ικανές δημόσιες επενδύσεις στις ιδιαίτερες προκλήσεις κάθε χώρας. Απαιτούνται επίσης μέτρα που θα συνδράμουν τα κράτη μέλη στην ενίσχυση της χρήσης των φορολογικών τους συστημάτων και των κινήτρων δημόσιας πολιτικής⁽⁷⁾ για την αναζωογόνηση των οικονομιών τους.

4.1.3. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι η σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) θα πρέπει να συνοδεύεται από τη μεταρρύθμιση του ΒΙCС και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασφάλισης Καταθέσεων (ΕΣΑΚ). Έχουν ήδη καταβληθεί αξιολογικές προσπάθειες όσον αφορά τη μείωση του κινδύνου στον τραπεζικό τομέα (μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων, καθεστώς πτώχευσης κ.λπ.).

4.1.4. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί σε μεγάλο βαθμό ως προς το ρόλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ως κλιματικής τράπεζας της Ένωσης, καθώς και ως προς τη σημασία της συνεργασίας με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι απαραίτητη η εξασφάλιση ικανής ρευστότητας για όλες τις τράπεζες που θα μπορούσαν δυνητικά να συμμετέχουν στις δραστηριότητες στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας.

4.2. Βελτιστοποίηση της απόδοσης των σχεδιαζόμενων μέσων και εργαλείων για την επανεστίαση της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου θέτοντας τους ΣΒΑ στην καρδιά της χάραξης πολιτικής και δράσης της ΕΕ

4.2.1. Είναι αναγκαία μια στιβαρή και πιο φιλόδοξη ταξινόμια βιώσιμων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών πτυχών και της δημιουργίας συνεργειών και συμβολών με την πρόοδο των Ηνωμένων Εθνών μέσω της ικανής ενσωμάτωσης των ΣΒΑ στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Οι αποφάσεις για τον τρόπο διάθεσης των ενωσιακών πόρων για την ανάκαμψη πρέπει να καθοδηγούνται από μια πανενωσιακή ταξινόμια οικολογικής χρηματοδότησης, που θα αποσκοπεί στην επιβράβευση των επενδύσεων σε καθαρές τεχνολογίες.

4.2.2. Η ΕΟΚΕ ζητεί τη βαθύτερη και καλύτερη χρήση των δημόσιων στατιστικών πηγών με την ενίσχυση του ρόλου της Eurostat στην παροχή αξιόπιστων δεδομένων που σχετίζονται με τις επιδόσεις «με όρους αειφορίας». Θα πρέπει να ενισχυθεί ο σύνδεσμος με τους δείκτες επίδοσης των ΣΒΑ του ΟΗΕ και με τις διατάξεις της ΕΤΕπ.

4.2.3. Απαιτούνται τεχνολογικές λύσεις για την επίτευξη αναλυτικών δεδομένων ποικίλης προέλευσης (μέχρι και γεωχωρικού εντοπισμού) και προσπάθειες για την επίτευξη συγκρισιμότητας μεταξύ των χωρών. Ταυτόχρονα, η επανεξέταση της οδηγίας ΜΧΠ (2014/95/ΕΕ) θα μπορούσε να συμβάλει στη δημοσιοποίηση τυποποιημένων πληροφοριών υψηλής ποιότητας που θα είναι πληρέστερες, σχετικές και συγκρίσιμες χάρη σε μια εναρμονισμένη μεθοδολογία⁽⁸⁾, λαμβανομένων υπόψη των συστάσεων της ειδικής ομάδας για τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που σχετίζονται με το κλίμα (TFCD).

⁽⁷⁾ Για την αντιμετώπιση θετικών εξωτερικών παραγόντων.

⁽⁸⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ της 17ης Οκτωβρίου 2018 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Σχέδιο δράσης: χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης» (ΕΕ C 62 της 15.2.2019, σ. 73).

4.2.3.1. Η δημοσιοποίηση ΜΧΠ θα πρέπει να είναι ανοιχτή στις ΜΜΕ, παρέχοντας τεχνική συνδρομή για τη συλλογή εύκολα αποκτήσιμων βασικών δεδομένων (που θα τροφοδοτήσουν τους ΒΔΕ ⁽⁹⁾).

4.2.4. Μια δυναμική ταξινόμια αειφόρων δραστηριοτήτων: πρακτικές της αγοράς που συνοδεύουν ισχυρούς δείκτες αντικτύπου πρέπει να αξιολογηθούν και να ενσωματωθούν. Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σημασία των δοκιμών αγοράς στην επιλογή κατάλληλων έργων ⁽¹⁰⁾.

4.2.4.1. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι είναι επιβεβλημένη η χρήση ακριβέστερων μεθοδολογιών όπου αυτές είναι διαθέσιμες, με στόχο την ανάπτυξη συστημάτων βαθμολόγησης βασισμένων σε αξιόπιστα δεδομένα που θα παρέχουν οι επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφώνονται με όλα τα πρότυπα χρηματοπιστωτικών προϊόντων (επισημάνσεις, πράσινα ομόλογα και συγκριτικοί δείκτες αειφορίας) που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης για τη βιώσιμη χρηματοδότηση.

4.2.4.2. Απαιτείται ανατροφοδότηση όσον αφορά τη διαδικασία επανεξέτασης των υπολογισμών αντικτύπου από διαφορετικές συντακτικές ομάδες των Ηνωμένων Εθνών (ειδικότερα όσον αφορά τη φορολόγηση και την εμπορία δικαιωμάτων ανθρακούχων εκπομπών, βασική πτυχή των αξιόπιστων δεικτών αειφορίας).

4.2.5. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει το σχέδιο ενίσχυσης των ενωσιακών στόχων μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, του οποίου έχει εκτιμηθεί ο αντίκτυπος και το οποίο αναμένεται να δημοσιευθεί μέχρι το καλοκαίρι του 2020, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης των επενδυτικών αναγκών. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ ζητεί την αποσαφήνιση του αντικτύπου που σχετίζεται με την πρόοδο στην υλοποίηση της Ατζέντας του ΟΗΕ για το 2030 και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

4.2.6. Οι ελεγκτικοί οργανισμοί και άλλα δημόσια όργανα ελέγχου, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο, θα πρέπει επίσης να διαδραματίζουν συμπληρωματικό ρόλο στην παρακολούθηση του κοινωνικού αντικτύπου των προαναφερθέντων στόχων μείωσης.

4.2.7. Η ΕΟΚΕ τονίζει το δυναμικό των μαζικών δεδομένων και της τεχνητής νοημοσύνης όσον αφορά την ευθυγράμμιση των συμφερόντων των τελικών επενδυτών με τον προορισμό των επενδύσεων. Επίσης, κρίνεται σκόπιμο να αναλυθούν οι λύσεις μηχανικής μάθησης (*machine learning*) με στόχο την ανακατεύθυνση των επενδυτικών ροών σε συγκεκριμένους τομείς ή δραστηριότητες που περιλαμβάνουν περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) αρχές.

4.3. Τεχνική βοήθεια

4.3.1. Η προηγούμενη οικοδόμηση ικανοτήτων της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κόμβου Επενδυτικών Συμβουλών αποτελεί καλή βάση για την ανάπτυξη σειράς έργων αειφορίας, ωστόσο πρέπει να εφαρμοστούν στιβαρότερες μεθοδολογίες που θα επιτρέπουν τον πραγματικό αναπροσανατολισμό των χρηματοπιστωτικών ροών προς την πράσινη οικονομία.

4.3.2. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την πρόβλεψη ενιαίου σημείου εισόδου για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση μέσω δημοσίων και ιδιωτικών φορέων υλοποίησης έργων και χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τη δομική συνεργασία με τις οργανώσεις που τις εκπροσωπούν.

4.4. Χρηματοοικονομική εκπαίδευση (από κοινού με την τεχνική βοήθεια)

4.4.1. Για τους πολίτες, από την προσχολική ηλικία: Οι Ευρωπαίοι πολίτες ενδιαφέρονται ολοένα περισσότερο για τη σύνδεση των αποταμιεύσεων και των επενδύσεων τους με κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Ο χρηματοοικονομικός γραμματισμός (δηλαδή η βαθύτερη κατανόηση του πώς λειτουργεί ο χρηματοοικονομικός τομέας) μπορεί να συμβάλει στη χειραφέτηση των πολιτών και στην ικανή σύνδεσή τους με ζητήματα βιώσιμης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού του κατάλληλου ρόλου του χρηματοπιστωτικού τομέα στην κοινωνία.

4.4.2. Αυτό αφορά όλους τους τεχνικούς οργανισμούς που συμμετέχουν στη διαδικασία της Πράσινης Συμφωνίας, καθώς και τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών.

⁽⁹⁾ Βασικοί δείκτες επιδόσεων.

⁽¹⁰⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ της 17ης Οκτωβρίου 2018 με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)» (ΕΕ C 62 της 15.2.2019, σ. 131).

4.5. Αειφορία των δεξιοτήτων για τις επιχειρήσεις

4.5.1. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει πως η υιοθέτηση και διάδοση καθαρών τεχνολογιών απαιτούν δεξιότητες σχετικές με την εφαρμογή, την προσαρμογή και τη συντήρηση τεχνολογιών. Οι δεξιότητες έχουν επίσης καθοριστική σημασία για τις οικονομίες και τις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και τους επιχειρηματίες, προκειμένου να προσαρμοστούν γρήγορα στις αλλαγές που επιφέρουν οι περιβαλλοντικές πολιτικές ή η κλιματική αλλαγή. Οι κατάλληλες δεξιότητες για τις οικολογικές θέσεις εργασίας αποτελούν προϋπόθεση για τη μετάβαση σε μια οικολογικότερη οικονομία.

4.5.2. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι βασική προϋπόθεση για την προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες θέσεις εργασίας και εργασιακές απαιτήσεις είναι οι εργαζόμενοι να διατηρούνται ενήμεροι για τις νέες δεξιότητες που απαιτούνται στην πράσινη οικονομία. Πρέπει να υπάρξει σαφής στρατηγική για την πρόβλεψη δεξιοτήτων και οδικός χάρτης δεξιοτήτων προκειμένου το εργατικό δυναμικό να καταστεί και να διατηρηθεί ικανό να ανταπεξέλθει στις μελλοντικές ανάγκες της βιομηχανίας. Για αυτό, η επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση και η ενίσχυση της κουλτούρας διά βίου μάθησης πρέπει να αποτελεί θεμέλιο λίθο της περιφερειακής δικαίης μετάβασης.

4.6. Κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις

4.6.1. Οι κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις αποτελούν τη βάση για την οικολογική μετάβαση των αρχών και για την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης υπεύθυνων πρακτικών μέσω των παρόχων υπηρεσιών.

4.6.2. Η ΕΟΚΕ στηρίζει τη θέσπιση ελάχιστων υποχρεωτικών οικολογικών κριτηρίων ή στόχων για τις δημόσιες συμβάσεις σε τομεακές πρωτοβουλίες, στην ενωσιακή χρηματοδότηση ή στη σχετική με επιμέρους προϊόντα νομοθεσία με χρήση περιβαλλοντικών δεικτών, υπό το φως της προόδου της ενωσιακής ταξινόμιας. Σε αυτό το πλαίσιο, απαιτούνται πιο ολιστικά, διαφανή και ευθυγραμμισμένα συστήματα πληροφοριών περιβαλλοντικής επισήμανσης, τα οποία να καταδεικνύουν τη συμμόρφωση με αυστηρούς κανόνες αειφορίας.

4.7. Μηχανισμός δικαίης μετάβασης

4.7.1. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τον ΜΔΜ, που έχει μεγάλο δυναμικό διευκόλυνσης της οικολογικής μετάβασης σε συγκεκριμένους τομείς και περιφέρειες. Επισημαίνει ότι αυτός δεν πρέπει να περιορίζεται στη χρηματοδότηση διαδικασιών απεξάρτησης από τις ανθρακούχες εκπομπές, ενώ πρέπει να υλοποιείται παράλληλα με τους ειδικούς μηχανισμούς σταθεροποίησης, ωφελώντας άλλους τομείς και περιφέρειες που βιώνουν ανεπιθύμητες οικονομικές καταστάσεις και χρήζουν διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

4.7.2. Ο ΜΔΜ αποτελεί ισορροπημένο συνδυασμό επιδοτήσεων και χρηματοπιστωτικών μέσων, μεταξύ προγραμμάτων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης σε κεντρική ή κοινή βάση, μεταξύ διαφορετικών ειδών χρηματοδοτικών πηγών καθώς και διαφορετικών αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε διάφορα επίπεδα (ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και δημοτικό). Αυτό το πρωτότυπο μείγμα απαιτεί συνεπώς ένα νέο επίπεδο διακυβέρνησης και διαχείρισης.

4.7.3. Ο ΜΔΜ αναμένεται να δημιουργήσει νέες ποιοτικές θέσεις εργασίας στις εν λόγω περιφέρειες. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι οι ελλείψεις δεξιοτήτων αναγνωρίζονται ήδη από τη ΔΟΕ ως μείζον φραγμός σε σειρά τομέων, όπως η ανανεώσιμη ενέργεια, η ενεργειακή απόδοση και η αποδοτική χρήση των πόρων, η ενεργειακή ανακαίνιση των κτιρίων, η οικοδομική δραστηριότητα μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, οι περιβαλλοντικές υπηρεσίες και η μεταποίηση.

4.7.4. Η ΕΟΚΕ ζητεί ισχυρή συνοχή μεταξύ του υπό κατάρτιση σχεδίου δράσης για την κοινωνική οικονομία του 2021 και του Επενδυτικού Σχεδίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας προκειμένου οι επενδύσεις στην κοινωνική οικονομία να συμμετέχουν στην υλοποίηση του Μηχανισμού Δικαίης Μετάβασης.

4.7.5. Ο ΜΔΜ πρέπει επίσης να συνεκτιμά τις προηγούμενες προσπάθειες απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές που έχει καταβάλει από το 1990 κάθε χώρα και οι περιφέρειές της⁽¹¹⁾, προκειμένου αυτές να έχουν επίσης πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους και να μην τους επιβάλλονται κυρώσεις λόγω του γεγονότος ότι είχαν καταβάλει προσπάθειες νωρίτερα. Προς τούτο, η Eurostat πρέπει να βελτιώσει τη δημοσίευση των περιφερειακών δεικτών σύγκλισης και απόκλισης (συμπεριλαμβανομένης της απώλειας πληθυσμού και της γήρανσης) ώστε οι εν λόγω περιφέρειες να μπορούν επίσης να εωφεληθούν.

⁽¹¹⁾ Περιοχές που επλήγησαν από την παύση των εξορυκτικών τους δραστηριοτήτων δυνάμει της απόφασης του Συμβουλίου 2010/787/ΕΕ.

4.8. Παγκόσμια προσπάθεια μέσω διεθνούς συνεργασίας

4.8.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόσφατη σύσταση της διεθνούς πλατφόρμας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση ⁽¹²⁾, που κλιμακώνει τις επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων στην κατεύθυνση της περιβαλλοντικά βιώσιμης χρηματοδότησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Το εν λόγω φόρουμ πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθεί για να προωθήσει τη διεθνή υιοθέτηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών.

4.8.2. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης την ανάγκη υλοποίησης περιβαλλοντικών και κλιματικών επενδύσεων για την υποστήριξη δράσεων εκτός ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο της στρατηγικής για την Αφρική.

4.8.3. Στο πλαίσιο της παγκόσμιας αντίδρασης στον κορονοϊό, η ΕΟΚΕ στηρίζει σθεναρά τον παγκόσμιο μαραθώνιο δεσμεύσεων, μια παγκόσμια προσπάθεια συλλογής πόρων για την ανάπτυξη διαγνωστικών εργαλείων, θεραπειών και εμβολίων κατά του κορονοϊού.

Βρυξέλλες, 10 Ιουνίου 2020.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Luca JAHIER

⁽¹²⁾ Η διεθνής πλατφόρμα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση εγκαινιάστηκε στις 18 Οκτωβρίου 2019 από τις δημόσιες αρχές της Αργεντινής, του Καναδά, της Χιλής, της Κίνας, της Ινδίας, της Κένυας, του Μαρόκου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες είναι υπεύθυνες για το ήμισυ σχεδόν των παγκοσμίων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.